

220 LET VÝROBY CUKRU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V MAPÁCH

Mapy českých cukrovarů po roce 1980

220 YEARS OF CZECH SUGAR PRODUCTION IN MAPS:
THE MAPS OF CZECH SUGAR FACTORIES AFTER 1980

Jaroslav Gebler – VUC Praha, a. s.

V roce 1979 byla vydána Kartografii Praha mapa správního rozdělení Československé socialistické republiky (ČSSR), s vyznačenými kraji (7 českých a 3 slovenské) a okresy (75 + 37). Měřítko bylo 1 : 2 000 000, rozměry 42 × 26 cm. Tato mapa byla doplněna v roce 1980 ve Výzkumné a vývojové základně cukrovarnického průmyslu (VVZ CP) v Praze-Modřanech zakreslením 78 cukrovarů rozdělených do tehdejších osmi podnikových ředitelství a sdužených pod hlavičkou Generálního ředitelství cukrovarnického průmyslu (obr. 1.).

Další mapy vznikaly od devadesátých let jako součást novodobých cukrovarnických kalendářů, které po změnách v roce 1989 navázaly na tradici předválečného Neumannova kalendáře. V prosinci 1991 proběhla uzávěrka prvního vydání „Cukrovarnického kalendáře“ (1), který obsahoval přehlednou mapu 64 cukrovarů v České a slovenské federativní republice (obr. 2.). V následujících ročnících byly již vydávány přehledy (adresáře) i mapy cukrovarů jednotlivých republik – české a slovenské – samostatně. V kalendáři z roku 1993 (2), který měl téměř 300 stran formátu A6, bylo zobrazeno a uvedeno v adresáři 42 českých a moravských a 10 slovenských cukrovarů (obr. 3.).

Poslední z Cukrovarnických kalendářů, vydávaných VUC Praha-Modřany, je z roku 1999 (3) a zahrnuje 12 tehdy provozovaných cukrovarů (obr. 4.).

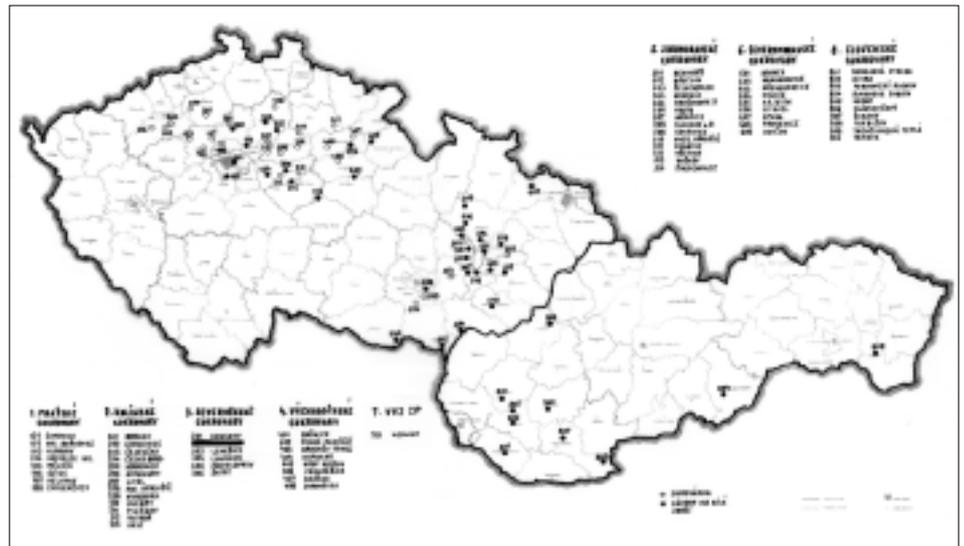
Cukrovarnický kalendář, a tím i vydávání aktuálního stavu českých a moravských cukrovarů v mapách, ale nezanikl. Ve spolupráci s VUC Praha jej od roku 2000 vydává v polsko-českém jazyce vydavatelství Bartens. V tomto kalendáři nazvaném Cukr a škrob (4) byla zvolena jiná grafická úprava map odpovídající novému správnímu uspořádání České republiky (obr. 5.). V připravovaném vydání kalendáře Cukr, škrob, biopalivo 2008 (5)

je pak v mapě České republiky zobrazeno již jen sedm cukrovarů, které byly v provozu v kampani 2007/08.

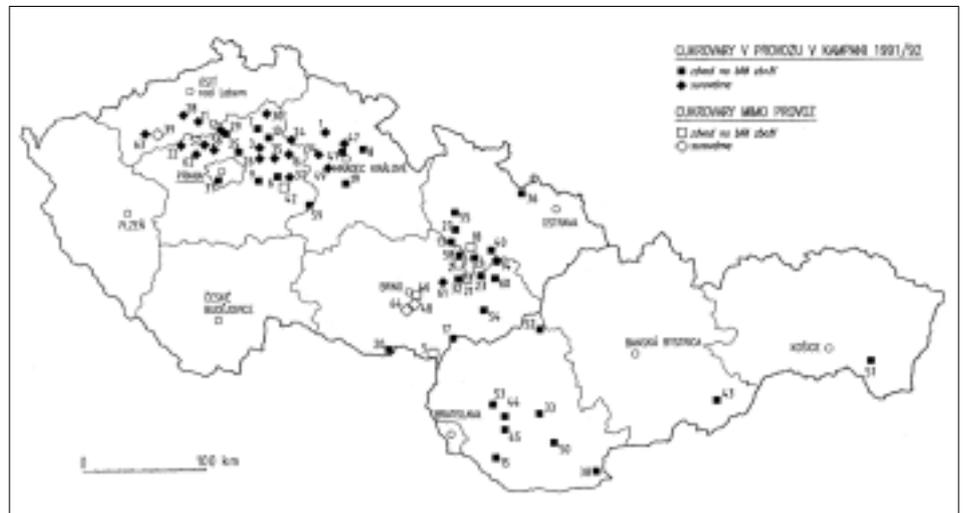
Závěr

V tomto čísle uzavíráme seriál o mapách cukrovarů provozovaných na území dnešní ČR po dobu 220 let výroby cukru u nás.

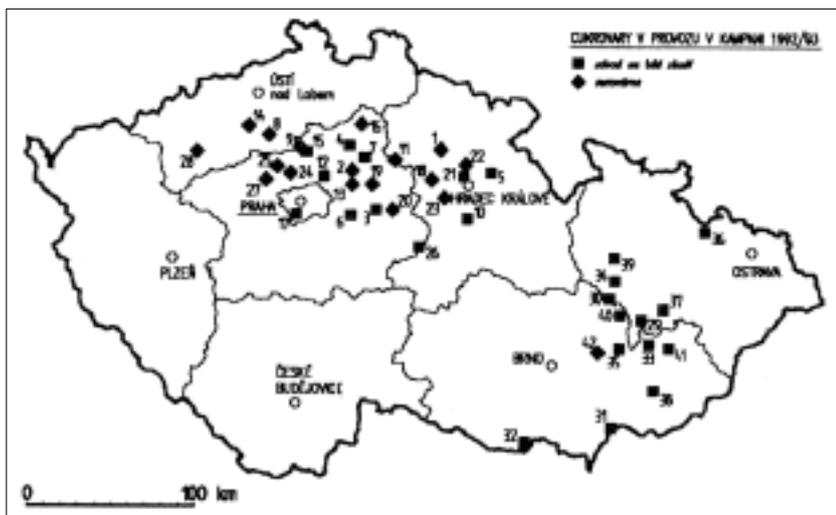
Obr. 1. Mapa cukrovarů ČSSR z roku 1980

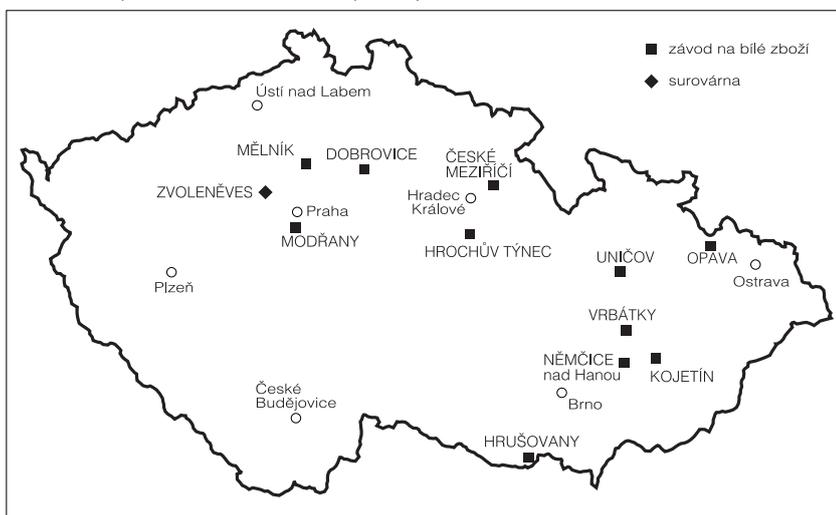
Obr. 2. Mapa cukrovarů ČSFR z roku 1991 otištěná v 1. ročníku obnoveného kalendáře

Obr. 3. Mapa cukrovarů z Cukrovarnického kalendáře 1993 (kampaň 1992/93)

Obr. 4. Mapa cukrovarů České republiky z Cukrovarnického kalendáře 1999

Obr. 5. Mapa českých cukrovarů z kalendáře Cukier i Skrobia 2007

Další mapy ze vzdálenější i bližší minulosti, které zobrazovaly plány a trendy vývoje cukrovarnického průmyslu z rozvojových studií a podobných výhledových materiálů nebyly do tohoto seriálu zařazeny vzhledem k odlišnosti tématiky. Rádi bychom však s nimi čtenáře seznámili v samostatném příspěvku v průběhu tohoto roku.

Souhrn

Závěr seriálu o cukrovarech nacházejících se na území České republiky končí mapami z Cukrovarnických kalendářů. Autoři doufají že trend poklesu počtu cukrovarů se již zastavuje a že náš tradiční výrobek – kvalitní „bílé zlato“ bude i v dalších letech dobře reprezentovat náš stát.

Literatura

1. *Cukrovarický kalendář 1992*. Cukrpol Praha-Modřany, a. s., Výzkumný ústav cukrovarnický, Praha, 1992, 96 s.
2. *Cukrovarický kalendář 1993*. Cukrpol Praha-Modřany, a. s., Výzkumný ústav cukrovarnický, Praha, 1992, 271 s.
3. *Cukrovarický kalendář 1999*. VUC Praha, a. s. 1999, 142 s.
4. *Cukier i Skrobia 2007 = Cukr a škerob 2007*. Wydawnictwo Bartens Sp. z o. o., Ślubice, ve spolupráci s VUC Praha a. s., 2007, 368 s.
5. *Cukier, Skrobia, Biopaliwo 2008 = Cukr, škerob, biopaliwo 2008*. Wydawnictwo Bartens Sp. z o. o., Ślubice, ve spolupráci s VUC Praha a. s., 2008, v tisku.

Gebler J.: 220 years of czech sugar production in maps: The maps of Czech sugar factories after 1980

The maps of sugar industry of the Czechoslovakia and Czech Republic from 1980 was a supplement of the sugar almanach (diary) for 1992 - 2008, was made by a realy situation of the sugar industry. We have hope, that Czech traditional „white gold“ will be produced for next time.

Kontaktní adresa – Contact address:

Ing. Jaroslav Gebler, CSc., VUC Praha a. s., U Jednoty 7, 142 00 Praha 4 Písnice, Česká republika, e-mail: j.gebler@vucpraha.cz

220 LET VÝROBY CUKRU